

Fiatal zeneszerzőket KÖSZÖNTÖTT

nagysikerű esten a szegedi közönség

Csütörtökön este a Zene-művészeti Szakiskola zeneszerző növendékei szerzői estet adtak. Szatmári Géza zeneszerzési tanszakának nyolc növendéke mutatkozott be, s az ő széles tudása, gondos vezetése tükröződött a hangversenyen.

A bemutatott műveket elsősorban a gondos szakmai felkészültség, a jó ízlés, és az érettség jellemezte. Egyetlen művet sem hallottunk, amelyet tudatlanság, öncsohatás-vadászat vagy sikerhajhászás vádja érhet. Pedig a növendékek zöme még alig lépte át a második évtizedet, s akadnak közöttük középiskolai diákok is. Már az első szám, Nagy Mária Képes Zenélő Albuma kulturált szerkesztést, leleményességet, bájt mutatott. A gyermekek számára írt, könnyen játszható, fülbemászó, zongoradarabokat bizonyára örömmel játsza majd az ifjúság. De Nagy Mária a kórus hangján is szépen szólalt meg.

Hámori János invenciója a lassú tételekben érvényesült. (Két rondo zongorára; Hegedű-zongora szvit.) Itt csendülnek fel a hangszínek, itt bontakozik ki a folyamatos dallamszövege. Gyors tételei azonban még akadnak, és több helyt rögtönzesszerűek. Ifj. Antal József Zongoraszwitje értékes kvalitásokat mutat. Kár, hogy más műfajban nem szólalt meg. — Ugyanezt mondhatjuk Nagy Istvánról is, aki Canzonettájában (fűvölára, zongorakísérettel) és zongoradarabjaiban tréfát, ötletet és virtuozitást párosít lírai mozzanatokkal.

Kanyó Zoltán zongoraszwitje jó készséget mutat az ellenpontban és a plasztikus szólamvezetésben, de a hangszínek iránti képzeletének még gazdagodnia kell. Ahol temperamentuma lüktet, meg valami gátlás lappang benne; dallaminvenciója a lírai gondolatokban, harmoniai fantáziája pedig a látvány, pasztell-színekben érvényesül.

Ismételt hangsúlyoznunk kell a művek meglepő érettségét, ízlését és közönséget, mégis helytelen

lenne ma még önállóságról beszélnünk. A zene-művészetben az interpretáció terén elvőve találkozunk csodagyermekkel, az alkotás birodalmában azonban minden lángelme 16 és 22—24 éves kora között (Beethoven és Wagner még később is), elődeinek hagyományából merít. A tanára tehát az a fontos szerep hárul, hogy haladó és értékes hagyományokon nevelje a fiatalokat. Ezt a missziót helyesen töltötte be Szatmári Géza, amikor Bartók és Kodály zenei szemléletét ültette el tanítványaiban. Így a két mester kézjegye ott tündökölt a műveken, amelyek csaknem mind a pentatónia hangvilágában gyökereznek.

Bácskai György Három szegedi hangulatkép című zenekari műve azonban kivétel. Ő nem a pentatóniából, hanem a német romantikából merít. Vitathatatlan, hogy ez a stílus ma már nem időszzerű. Ezenkívül hangszerelésében, formai felépítésében is találunk fogyatékoságokat. S mégis — hibái ellenére —, valamit felelevenít a századik romantika hangulatvarázsából, páthosszából, érzelmű gazdagságából, színhatásából, és olyan hangot üt meg, amelyet az est során nem hallottunk, s ha ma még a múltat idézi is, termékeny intuíciót árul el.

Fekete Győr Istvánnak Vonós-trióját, dalait és zongoradarabjait hallottuk. Mindhárom műfajban rendkívüli képességeket mutat (Vonós-triójának lassú tétele különösen szépen sikerült), de arra nyomtatékosan felhívjuk figyelmét, hogy a dalban az egyszerű igénytelenség tökéletesen megfér a szárnyaló dallammal. Kétségtelen, hogy ezt az igazságot korunk ki-magasló zeneszerzői sem szívlelik meg mindig, amikor annyira ragaszkodnak a népi hangvétel egyszerűségéhez, hogy daluk már-már változatos akkordok felett mozgó recitativóvá szűkül. Schubert, Schumann, Brahms, Mahler, Richard Strauss tökéletesen össze tudták egyeztetni az egysze-

rű népi hangvételt a lendülettel és a forró érzelmi kitörésekkel. Fekete Győr Istvánban minden képesség megvan, hogy ebben az irányban is szélesítse képzeletét.

Balázs Árpád egyik legtehetségesebb növendék, dalokkal, zongoradarabokkal és kórusművekkel mutatkozott be. Mindegyik szerzeményét dallambőség, könnyed szerkesztés, természetes folyamatosság és színes harmoniai világ jellemzi. »Könyörgés a békéért« című XVI. századbeli ismeretlen szerző históriás szövegére írt műve (ének, zongorakísérettel) Babitsnak ezt a sorát idézi emlékeztetünkbe: »Mennél mélyebb, annál egyszerűbb«. Ebben a szerzeményben — a hangverseny zárószámában — valóban egyesült: egyszerűség, mélység és áhítat.

Elkesen ünnepelte a közönség a fiatal zeneszerzőket, de a kibőbbszűnő műveket szépen tolmácsoló növendékek éppen így osztoztak, mint Szatmári Géza, Lendvai Ernő és Varjú Irma tanárok. Lendvai Ernő ezúttal mutatkozott be Szegeden, mint nagy tudású karmester; Varjú Irma pedig a töle megszokott színvonalon tolmácsolta Kanyó Zoltán zongoraszwitjét. Mint hogy a gazdag műsor során számos növendék lépett fel, nem tudunk kitérni az egyes interpretációkra. De a nagysikerű hangversenyben a növendékek és tanárok gondos, lelkes munkájának éppen olyan nagy szerepe van, mint az egész iskola kollektív, jó szellemének.

Bízunk benne, hogy néhány év múlva — ha a legtehetségesebb zeneszerző-növendékek képességei megérik — még emlékeztetünk dátumára válik első bemutatkozásuk Szeged kulturális életében.

dr. Nagy István

Röviden....

KARÁCSONYFAÜNNEPSEG A NYOMDÁBAN

Holnap, vasárnap délután fél 3 órai kezdettel a Szegedi Nyomda Vállalat műsoros karácsonyfaünnepséget rendez az üzemi kultúrteremben. A műsorban a vállalat által alapított Petőfi II. teleni általános iskola tanulói szerepelnek. Az ünnepségen a szereplő gyermekek és a vállalat dolgozóinak gyermekeit ajándékosmaggal lepik meg. Kérlik a szülők és az érdeklődők pontos megjelölését.

NAGY FENYŐFA-ÜNNEPSEGET rendez a Hazafias Népront, az Országos Nótanás Szegedi Titkársága és a Vöröskereszt hét órai délután 3 órakor a Hazafias Népront nagyszínházban (Vörösmarty utca 5.) új ajándékoskák meg a sokgyermekeseket, 350 értékes csomagot állítottak össze. Belépés meghívóval.

AZ ESZPERANTÓ NYELV TERHODTÁSA KULFÖLDI ISKOLÁKBAN

Dániában újabb hat iskolában vezették be az eszperantó nyelvet rendkívüli tantárgyként, s Jugoszláviában az ideit tantervtől kezdve több nyolc osztályos iskolában kötelező tantárgyként szerepel az eszperantó nyelv. Többek között az egyik újdívidé iskolában is. Az „Ucisliskola Gyelov”, a bolgár művelődési ügyi minisztérium hivatalos lapja hosszú cikket közöl a bolgár középiskolákban való eszperantó nyelv bevezetéséről. Braziliában Sao Paulo-ban az egyetem filozófiai fakultásán heti négy órában tanítják a hallgatóknak az eszperantó nyelvet.

Vidács Veronika 13 esztendő kúbekezi kislányának korához képest rendellenesen kicsi volt a szíve. Az iskolában az órákhoz szünetben ennek következtében hirtelen összeesett és azonnal meghalt. A boncolás megállapította: az a csoda, hogy a feltűnően kicsi szívvel eddig is élhetett a kislány.

EZÜSTRÁLÁSZOS GAZDALTANFOLYAM kezdődik január elején Forráskútnál. A tanfolyamra már eddig hatvan egyenlő paraszt hallgató jelentkezett. Igaz nagy érdeklődést tanúsítanak a szőlő- és gyümölcsstermesztési szakismeretek iránt. Olyan javaslatot is tettek, hogy a tanfolyamon tanuló gazdák később alakítsanak majd gyümölcs- és növénytermelési szakcsoportot.

Uj eddöket telepített több mint 1400 katasztrális holdon a Szegedi Erdőgazdaság. Ezzel Csongrád megye sok terméketlen területét hasznosították. x Ujszegedi Gazdakör XII. hó 29-én közgyűlést és beszámolót tart az Ujszegedi November 7. Művelődési Otthonban délelőtti 10 órakor és csőszfogadást. Ugy Alkotásaparttra, mint Marostőre esősznek valók jelentkezzenek. A vezetőség.

Előzzük meg a karácsonyfa-tüzeket!

A karácsony ünnepe a gyermekek és szülők részére boldogságot és örömet jelent. Ugyanakkor azonban elővigyázatlan és gondatlanul esetén tüzkeletkezés szempontjából veszélyt is rejt magában.

Az elmúlt évben is a karácsonyi ünnepek alatt több esetben történt tüzeset a karácsonyfán lévő gyertyák és csillagszórók helytelen elhelyezéséből és főleg a gyertya felügyelet nélküli égetéséből. Ezért a Csongrád megyei tűzrendészeti osztályparancsnokság felhívja a megye lakosságának figyelmét, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmából a feldíszített fenyőfán a gyertyát úgy helyezték el, hogy a meggyújtott gyertya lánja a díszekhez és a fenyőfa ágaihoz legalább 10—15 centiméterre legyen.

A csillagszórót úgy helyezték el, hogy a szikrák, illetőleg a nagyobb izzó parazsak ne a fenyőfára hulljanak. A csillagszórót és a gyertyát csak meggyújtani és égetni. Gyermekeknek nem engedjük a gyertya gyújtását elvégezni, mert ezzel tüzesetet és szerencsétlenséget idézhetnek elő. Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy vagyonuk és gyermekeik biztonságának védelme érdekében gyermekeiket ne hagyják felügyelet nélkül, és a gyújtóeszközöket a gyermekek elől zárják el.

Csongrád megyei Tűzrendészeti Osztályparancsnokság.

PÁRÁS, KÖDÖS IDŐ

Olaszország nyugati végéről az Alpokon és a Kárpátoktól a szovjet síkságig magasyomású gerinc húzódik. Ezeken a területeken az időjárás továbbra is párá, ködös, a leszálló légmozgások következtében. Skandinávia és Nyugat-Európa egyrészen enyhe levegő van uralkodni.

Várható időjárás szombaton estig: párá, több helyen ködös idő, helyenként ködszítással, gyenge légáramlás. A hőmérséklet alakulásában nem lesz lényeges változás.

Legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton plusz egy—plusz négy fok között.

1957. december 21, szombat

MOZIK

Szabadság: Fél 6 és fél 8 órakor: Szeretem, ahogy az asszony akarja. — Nyugatnémet film. — Kísérőműsor: A rákbetegségről. December 25-ig. Csak 16 éven feletlieknek.

Vörös Csillag: Fél 6 és fél 8 órakor: Isten és ember előtt. — Nyugatnémet film. — December 25-ig.

Fáklya: Fél 6 és fél 8 órakor: Gróf Monte Christo. II. rész. (Bosszú). — Francia film. — December 25-ig.

DUGONICS MOZI

Építők Művelődési Otthona Kossuth Lajos sgt. 53. 5 és 7 óra: Nevetés a Paradicsomban. Angol film. Kísérő műsorral.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Este fél 8 órakor: Vig özvegy. — Bérlétszűnet.

MUZEUM

Fehértő élővilága. Móra Ferenc emlékkiállítás, Szeged és a magyar irodalom 1848-tól napjainkig. Gyermekjátékok egykor és most (Rooszevelt tér). Nyitva hét-kivételével mindennap de 10-től este 18 óráig. Múzeumi Képtár (Horváth Mihály u. 5.) nyitva hétfő kivételével mindennap de 14 óráig 18 óráig.

KÖNYVTÁRAK

Somogyi Könyvtár

A központi könyvtárban kölcsönzés hétköznapokon 10—12 és 14—18, olvasóterem 10—19 óráig. Széchenyi tér 9. sz. ifjúság részére: kedd, csütörtök, szombat, felhívóknak hétfő, szerda, péntek 10—12 és 14—18 órakor. Petőfi S. sgt. 81/a. sz. hétfő, szerda, péntek 15—18 és vasárnap 10—12 órakor. A fiókkönyvtárak a szokott időben kölcsönöznek.

Egyetemi Könyvtár

Kölcsönzés: hétfőn 14 óráig 17 óra 45 percig. Keddtől péntekig 10 óráig 17 óra 45 percig. Szombaton 10 óráig 12 óra 45 percig. Olvasóterem: nyitva hétfőn 11 óráig 12 óra 45 percig, keddtől szombaton 10 óráig 20 óra 45 percig és vasárnap 9 óráig 12 óra 45 percig.

A Juhász Gyula Művelődési Otthon könyvtára

Mindennap — péntek kivételével — délután 1—6 óráig. Kölcsönzés mindenkinek.

ALLATORVOSI INSPEKCIÓS SZOLGÁLAT

Szeged város területére

December hó 21-től december hó 28-ig este 6 óráig reggel 6 óráig (vasárnap nappal is) elsősegély és nehézségi esetére inspekción Palotás Gyula állami állatorvos, lakása: Partizán u. 7. Telefon: 49-91. Az állatorvos kiállításáról a hívó fél köteles gondoskodni.

x A Postás Mozi a meghirdetett műsorról eltérően december hó 21. és 22-én, szombaton és vasárnap a Romeo és Júlia c. angol filmet vetíti.

Ménészeti előadást tart Dobó István holnap, vasárnap délután 4 órai kezdettel Szent István tér 3. szám alatt.

Vidéki szakácstanulók Budapesten

A belkereskedelmi miniszter utasítására azok a vidéki hároméves szakácstanulók, akik eddig a legjobb eredményt érték el, több hónapig Budapesten tanulnak. Az első 21 tagú csoport már januárban felkerül Budapestre, s itt a jövő év júniusáig tanul a legjobb vendéglátóhelyeken. A fiatalokat kollégiumban helyezik el.

Lipsében a napokban nagy nemzetközi televíziós műsor felvételére kerül sor. A magyar művészek közül Házy Erzsébet, Lakatos Gabriella, Illosfalvy Róbert és Havas Ferenc kapott meghívást.

A MAV Igazgatóság nótanásca fenyőfa-ünnepséget rendez hétfőn du. 4 órakor az igazgatóság művelődési otthonában. Ugyancsak 23-án délután 5 órakor tartja meg karácsonyi ünnepségét a Szeged-Állomás nótanásca az állomásról Petőfi Sándor Művelődési Otthonban.

VASUTAS UJTÁSI KIALLITÁST

rendez a Vasutas Dolgozók Szakszervezete Szegedi Területi Bizottsága, a MAV szegedi igazgatósága. A kiállítás ünnepélyes megnyitását ma, szombaton délelőtti 10 órakor tartják az Indóház téren lévő KISZ helyiségében.

Közveszélyes munkakörülté, besurranó tolvajt vett őrizetbe a járás rendőrkapitányság Fekete István 24 éves gateri lakos színművében, aki az utóbbi időben abból tartotta fent magát, hogy különböző helyeken besurranós lopásokat követett el. Egyik ukeója közben azonban tetten érte a rendőrséget, éppen akkor, amikor Sislák László kisteleki lakos lakásából értékes karórát akart meglőgni. Fekete István egybeként nagy kedvelője az egyszerű lopást is, így lopott el a kisteleki vasútállomásról egy kerékpárt. Besurranós lopás és lopás büntette miatt indult ellene bűnvádi eljárás.

Az új belépők száma növekszik a forráskúti Petőfi Termelőszövetkezetben is. Korábban ez a szövetkezet gyengén dolgozott. Az "én azonban már szép eredményeket értek el. Ezt látva a kivülálló kérték felvételüket a szövetkezetbe.

Fát loptak közel ezer forint értékben az ászóthalmi erdőgazdaság üzemegységéből. Fodor Géza és Bozso Ferenc ászóthalmi lakosok. Mivel együtt fuvarozták a loptat fát, most együtt is "izzadhatnak" a bűnvádi eljárás során.

Saját őrlősi paprikáját árulta a szegedi piacon Saró Pálné. Részke Szabadság utca 2. szám alatti lakos, akit a helyszínen lefűltek s áruba bocsátott két hét és fél kilo paprikáját elrobozták. A házkutatás során azonban előkerült még 21 és fél kilo hasonlóan saját őrlősi paprika is, amit szintén elkoboztak tőle. Engedély nélküli paprika-előállítás és árdrágitó üzérkedés büntette miatt megindult a bűnvádi eljárás az őrlőcskéző Saróné ellen.

Karácsonyi árubeutatót nyílt tegnap délután a Juhász Gyula Művelődési Otthonban. A vendéglátó Vállalat karácsonyi tündéit, cukrászkülönlegességeit és egyéb karácsonyi edességeit mutatja be. A kiállítás december 24-ig marad nyitva.

Kertész Oszkár temetése vasárnap 1 órakor a cinterumból.

x Az Ujszegedi November 7. Művelődési Otthonban vasárnap délután 4 és 6 órakor Svejik, a derék katonák c. film kerül bemutatásra.

Rádiójavítás

néprádió átalakítás 48 órában belül. Hívásra házhoz megyek. Április 4. utja 18. ZSEBİK PÁL.

Most adja el szabad hízott sertését az Állattörzsi Vállalatnak,

mert jelenleg még magas áron és korlátlan mennyiségben vásárolunk a meghirdetett napokon. Rosszul jár, ha bizonytalan vevőre vár.

Képzeld el katonák, hogy most egy nagy háború volna. Annak a földnek, amelyikbe titeket a csata után eltemetnek, teljesen közömbös, hogy ti miféle komiszkenyérrel tömtétek tele magatokat a halálotok előtt. Az édes anyaföld úgyis szőbont és megesz titeket a bakancsotokkal együtt. A világon semmi se mehet veszendőbe, belőletek, katonák, megint csak új gabona fog nőni, amiből komiszkenyérrel sütnék majd az új katonáknak, és talán ők se lesznek megelégedve, akárcsak ti, és panasza z mennek és talán olyan emberbe ütköznek, aki lecukattja őket, amíg bele nem kerülnek, mert hogy van rá. Most tehát mindent szépen megmagyaraztam nektek, katonák, és talán senkit se kell többször figyelmestetnem arra, hogy aki legközelebb panasza jön, az nagyon sokat gondolkozhatik majd, mielőtt újra meglátna a napvilágot. »Ha legalább háromkódna ránk« — mondta a katonák egymás között, és borzasztóan fájt nekik ez a sok gyöngédség az őberlajtnant úr előadásában. Úgyhogy a század egyszer megválasztott engem, hogy mondjam meg neki, hogy mindenki szereti őt, de az nem is katonaság, ha nem háromkódlik. Így hát elmentem a lakására és megkértem, hogy hagyja abba ezt a szendeséget, a katonaság legyen olyan, mint az ostar, a katonák megszokták, hogy mindennap figyelmestessék őket, hogy kutyák és disznók, különben elvesztik a tiszteletet a feljebbvalók iránt. A főhadnagy előbb mentegőzött, beszélt valamit az intelligenciáról, meg arról, hogy ma már nem szabad nádpálca alatt szolgálni, de a végén mégiscsak jobb belátásra tért, felfofozott és kirügött az ajtón, hogy emelkedjen a tekintélye. Mikor jelentettem a tárgyalásaim eredményét, mindenki nagyon örült, de másnap aztán a főhadnagy úr megint elrontotta az örömet. Odaiött hozzám és mindenki előtt azt mondta: »Svejk, tegnap elgaloppiroztam magam, fogja, itt egy forint, igya meg az egészszegemre. A legénység-gel banni kell tudni«.

Svejk körülnézett a tájon. — Azt hiszem — mondta —, hogy rossz irányban megyünk. Pedig az őberlajtnant úr nagyon világosan megmagyarazta. Előbb fel-

felé kell menjünk, aztán lefelé, aztán balra és jobbra, aztán megint jobbra, aztán balra, és mi folyton egyenesen előre megyünk. Vagy beszélgetés közben észrevétlenül már meg is csináltuk volna azt a sok kavargást? En itt határozottan két utat látok magam előtt a felé a Felstyn felé. Azt javasolnám, hogy menjünk most a baloldali úton.

Ha két ember keresztúthoz érkezik, abból mindig vitta támad — Vanel számivó őrmester is kijelentette, hogy jobbra kell menni.

— Az én utam kényelmesebb, mint a magadé — mondta Svejk. — En a patak mentén megyek tovább, ahol nejelejekek nőnek, maga meg csavaroghat valahol a tűző nap alatt. En ahhoz tartom magam, amit az őberlajtnant úr mondott, hogy egyáltalában nem tévedhetünk el, ha pedig nem tévedhetünk el, akkor minék másszak meg valami dombot; én csak megyek szépen a réten és virágot tűzök a sapkám mellé és szedek egy egész csokrot az őberlajtnant úrnak. Egyébként meggyőződhetünk arról, hogy melyikünknek van igaza, és remélem, hogy mint jó bátyárság válnak el egymástól. Ez a vidék olyan, hogy minden útnak Felstynbe kell vezetnie.

— Ne hülyéskedjen, Svejk — mondta Vanel —, a tékép szerint itt jobbra kell mennünk, ahogy mondom.

— A tékép is tévedhet — felelte Svejk, leereszkedve a patak völgyébe. — Egyszer a Vinohradyi Krenek mérsáros Prága város téképé szerint ment haza éjszaka a Malá Strana-i »Montig« kocsmából a Vinohradyra, és reggel felé a Kladno melletti Rozdolvánál lyukadt ki, és teljesen megdermedve bukkantunk rá a rossban, ahová beesett a fáradtságtól. Szóval, hogyha magával nem lehet beszélni, rechnungsfeldvélér úr, és amit a fejébe vett, abból nem enged, akkor mégiscsak el kell hogy váljunk és majd a cöldnél találkozunk, Felstynben. Csak nézz meg az óráját, hogy lássuk, ki lesz ott hamarabb. Es ha ütközben netán valami veszély fenyegetné, csak lőjön a levegőbe, hogy tudjam, hol van.

Délután Svejk egy kis tóhoz ért s ott meglátott egy székűt orosz hadifoglyot, aki a tóban fürdött, s ahogy észrevette Svejkot, kiugrott a vízből és azon meztelenül futásnak eredt.

(Folytatjuk)